

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenredno ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrti-stopne petit-vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

V Ljubljani 10. julija.

Praška „Politik“ je prinesla članek o „staro- in mladoslovenih“. Prav lahko bi molčali o tem članku in skoro da bi najraje, kajti sitno je, komu, ki pride dobre svete dajat, reči: „prijatelj! ti se prej poduči o razmerah, potlej govori; ti stvari preišči, potlej sodi“. In tako treba „Pol.“ odgovarjati. Ona naših zdanjih razmer, pri nas delujočih oseb in namer, vsega našega stanja čisto nič ne pozna, pa nam ipak dobre svete daje. Dobri sveti so tako dober kup, in mi bi jih „Pol.“ tudi lahko naložili dokaj.

Prosimo dobrohotne gospode od „Pol.“ da sledeče vedo: Prvič: Mi ne perhorešamo „pravne“ stranke kot sobojevnika, temuč sami nečemo iz narodnjakov v „pravne“ po sili prekrstiti se dati, kakor so to terjali pri nas arogantni individui dovolj. Drugič: Mi smo zmirom za edinost in zedinjenje. Ali mi, liberalno-narodni, zedinjenja ne razumevamo tako kakor Bleiweis-Costa in „pravni“, namreč: „vlezi se tu meni pred noge, da te bom pohodil in poteptal, ker nisi vseh mojih misli in ker mi v vseh rečeh absolutne pokorščine ne skazuješ“; tako razumevajo „stari“ edinost, — mi pa mislimo, da je edinost med možmi in poštenjaki le mogoča, ako vlada medsobna toleranca.

To dvoje vedeti, karakter naših „starih“, katerih nestrpljivost, katerih posilnost je edina razpor tako razpihala, — bili bi gg. od „Pol.“ morali poznati in bili bi svoje svete na drugo adresu obrnili. „Naj narodnost, slovanstva in Slovenijo vrag vzame, če nij vse to rimsko in papeško“ govori Ulaga in Jeran pri nas, — „krepiren soll der Hund“ je Bleiweisova morala proti onim, ki nijso njegovih misli (tako se je namreč o

našem najzaslužnejšem pisatelji Levstiku izrazil) itd. itd.

Da, ko bi mi imeli kakega Riegra ali Palackega! Ali mi tacih mož nemamo! Nečemo dalje govoriti, — če bode trebalo bomo že še.

Na Češkem je lahko ohraniti edinstvo. Tam so tudi difference. Ali dogovorili so se, toliko imate vi voliti poslancev, toliko mi. Vi delajte tam, mi tu. To je pošteno, to so može.

A kako pri nas? Pri nas se po eni plati sili, da bi človek najprej k spovedi šel, potlej še le o davkih govoril in politiko delal. Namestu tolerance vidimo, da se „vera“ kot pištola na prsi nastavlja tam, kjer je nič treba nij vmes štliti. Po drugi plati se pa vpije: naj se uničijo može narodno delavni, v parlamentu izurjeni naši poslanci kakor dr. Vošnjak, dr. Zarnik itd., pa bi se namestu njih posadili v parlamente kaki figuranti, ki še govoriti ne znajo, če konči ne sami mežnarji. Pri nas se agitira proti enemu poslancu, kateremu ves svet prizna, da se je politično pošteno obnašal in je zmožen politikar, — s tem, da je „v petek meso jedel!“ To v 19. stoletji. Ali nijso ti „stari“ pravi Abderiti?

Dokler se ta duh ne premaga v „stari“ stranki, edinost res nij mogoča. In „Pol.“ naj si zapomni, da nijsmo mi, ki neslogo delamo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 18. julija.

Volilno gibanje tem živahneje postaja, čem bolj se bližamo volitvam. Tudi „Dziennik poljski“ naznanja iz vladnih krogov, da se bodo volitve v državni zbor sredi

meseca septembra vršile. Potem je kratko zasedanje državnega zbora. Poslednjih šest tednov leta pa bodo zborovali deželni zbori. Volilni shodi že postavljajo kandidate in kadar bodo volitve razpisane, bode vsaka stranka imela svoje kandidate pripravljene. — V Mariboru je hud boj med Reuterjem in Brandstetterjem. Dr. Reiser, mariborski župan, je izstopil iz mariborskega volilnega odbora, ki je Reuterja za kandidata proglasil. To je slabo znamenje za Reuterja. Slovenska stranka v Mariboru pa se ne gane.

Minister **Stremayr** je po „P.“ vsem deželnim načelnikom poslal tajni ukaz, v katerem jim zapoveduje, da ne smejo nikomur podeliti državne službe, kdor ne spada h kakemu postavno priznanemu verstvu. Onem morajo načelniki na to delati, da isti definitivno imenovani uradniki in učitelji, kateri so se kot brezverne proglasili, zopet kakemu verstvu pristopijo.

Vnanje države.

Zaročenje **ruske** princesinje Marije Aleksandrovne z vojvodom edinburškim je prvo, ki ga sklene angleška kraljevska hiša z neprotestanti. Ženitev ima tudi svojo važnost za Nemčijo, ker bo kraljevič Alfred nasledoval najbrže vojvodu Ernst Avgustu v saksanskem Koburgu, kateri nema lastnih otrok.

Ruski poveljnik v Semi pa latinski v vshodni Sibiriji, general Poltoraskij bode poslal topografski oddelek v Mongolijo in Džungarijo, ki bo napravil natančnejšo karto onih dežel. Tako si pridobé Rusi zaslug tudi za zemljepis.

Francoski republikanci praznujejo 14. julija spomin vzetja bastilje z banketom, katerega se udeležijo vsi njihovi vodji s Thiersom vred. Gambettova „Republique Française“ prinaša zaradi tega izvrsten članek, v katerem pravi, da spomin na ta slavni dan velike revolucije nij bil nikoli bolj potreben, nego v tem hipu, ko se iz podrtin bastilje vzdiguje staro kraljestvo, da bi narod, kateri je obljubil nekdanj, da hoče svoboden živeti in umreti, zopet podjarmilo. Sicer pa se Gambettov list tolaži s tem, da je ta boj

Listek.

Meta Holdenis.

(Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez.)

Poslovenil Dav. Hostnik.

Prvi del.

II.

(11. nadaljevanje.)

Vi poznate gospoda in gospo Mauserre, rečem mu jaz. Ste-li naleteli na vašej pastorske karijeri na tako pošteno dvojico?

— Baš to je težava, reče mi nekaj resno nekaj smešljaje se. Vest bi mi bila nemirna, ako bi poslal pošteno deklico k ljudem, ki se zvesteje ljubijo, nego ko bi bili zaročeni. Povem vam, da so kreposti, ki so mladini nevaren vzgled. Zagotavlja pa mi ipak, da ako se najde kaka dobra priložnost, ne bode je pustil; a videl sem dobro, da je ne bode iskal. Zapustim ga, a koga srečam na potu

od njega? Najbolj dolgočasnega vseh Harrisov, ki še nij našel kraja, kjer bi se zabaval; odlašaje odhod vedno na drugi dan, nij se mogel ločiti od hotela „les Bergues“. Zdehajoč me objema, in čestitajočemu mi se mu zdeha. Pravi mi, da bode njegova dolgočasnost na zdravje moje mlade slave pila dve butelji šampanjca. Vstopiva v hotel. Zahvaljevaje se mu za toaste, dopovedujem mu, od kod prihajam, kam idem, in da iščem guvernante.

Kaka je plača? vpraša me.

— Štiri tisoč frankov, ki se bodo plačevali v štirih obrokih, z nadejo na povisjanje. Imaš-li veselje predstaviti se?

— Ne, mi reče flegmatično, a valjda bi ti lahko predložil kako osobo.

Jaz mu odgovarjam, da sem prepričan, da je razumen v vsakej stvari, osobito pa pri izboru učiteljice; potem začneva govoriti o drugih stvareh. Ko jemljem slovo od njega,

reče mi: O „miški“ me pa nijsi še nič vprašal, pa imaš prav. Uboga deklica je zbolela od tuge, da si jo tako izdajsko zapustil. Morebiti je celo umrla zaradi neprebavljive poezije, ali pa, ker je prevečkrat recitovala „Tulskega kralja“, ali pa da je popila kupico strupa. Kdo vé, od česa ženske mrjó? —

— Ali se na pol ali čisto šališ? vprašam ga malo ginjen.

— Jaz sem naj ménj šaljiv človek, odgovori on. Kar se tiče starega lisjaka, nosi pomeščeno obleko, da bi pri upnikih milost vzbujal, a trdi se, da nekaj časa sèm mnogoteri tolar spusti v mošnjček.

To izgovorivši zazeva ter odide.

Tretji dan potem pridem v Charmilles, kjer najdem vesele obraze in zadovoljne ljudi. Gospod d' Arci nij več mrmral; bil je očaran od olikanega duha svojega tasta, kojega je dozdaj jedva poznal, ter si vsega drugač-

zadnji, ki ga imajo boriti načela velike revolucije z njihovimi sovražniki. — V narodnej skupščini je poslanec Cezaune nasvetoval, da vlada v brambo mej proti Italiji napravi nekaj gorskih batalijonov, ki se imajo rekrutirati iz stanovalcev gorskih okrajev — V skupščini se je dogodil v predzadnji seji tudi majhen, pa interesanten škandal. Ko je minister pravosodja Ernoul nasproti republikancem rekel: „jaz sem sin svojih del“ se je čul glas „Piejev.“ Trdi se namreč, da je Ernoul sin poatierskega škofa Pie-ji, zato nij čudo, da se po encikliki ravna. Gambetta je svojim poslednjim govorom v narodnej skupščini napravil velik učinek, ter združil vse republikance krog sebe. Glavna skupščina družbe sueškega vojvoda je potrdila enoglasno letno poročilo za 1872. Poročilo kaže, da je bilo vožnje čez ta važni kanal zmirom več, stroški pa so bili manjši, nego se je preračunalo. Leseps je izrekel, da družba takoj izplača kupon, ko bode 5 milijonov frankov v kasi.

Poročilo, katero je objavilo **italijansko** finančno ministerstvo o prodanih cerkvenih posestvih, kaže, da je bilo prodano meseca junija 1419 posestev za lir 5,666,453. Cenjena so bila na 4,499,346 lir. Sploh se je v prvi polovici tekočega leta prodalo 6913 posestev za 24,316,602 lire, ki so bile cenjene na 19,373,091 lir. Od 26. oktobra 1867 do konca junija 1873 se je prodalo 84,410 posestev za 418,514,296 lir, ki so bila cenjena na 324,311,778 lir.

Levica državnega zbora nij zadovoljna z novim ministerstvom ter očita Minghettiju, da pri sestavljanju nij ravnal po parlamentarnem običaji. Vrh tega mnogi obžalujejo odstop talentiranega ministra Sella, katerega enerģija je bila porok, da se obrani državni proračun v ravnovaži. Minghetti pa tega poročstva ne more dati.

Spanjska vlada se boji, da bi se uporni „nespravedljivi“ ne polastili brodovja, zato je šel general Velarde z vojaki tje. Znani pater Santa Cruz je zaradi svojih grozovitostij, s katerimi je spravljal večkrat celo stranko v nevarnost, od don Carlosa zapovedništva odstavljen in pred vojaško sodnijo poklican, pa je pobegnil.

V **Monakovem** se vrši sedaj obravnavo proti Adeli Spitzeder in tovarišem, ki so bili napravili švindelbanko, ter ogoljufali tako mnogo ljudi. Mestni svet je dobil brezimeno pismo, v katerem delavci žugajo, da požgo s petrolejem hiše mestnih svetovalecev, ako sodnija krasne Adele in njenih tovarišev ne obsodi.

Nekdanji **turški** veliki vezir Mahmud je prognan v Trapezunt.

Dopisi.

Iz Kamnika 16. jul. [Izv. dop.] (Mestne volitve) so končane in izpale so tako, kakor so si jih meščani zaslužili. Poprej je vsakdo kričal, kako se mesto popušča, da sedijo možje v odboru, da se jim čast skazuje, da je na čelu mesta mož, ki ne zna drugega, kakor kegljati. Ko je pa prišel čas za priprave k volitvam, se nij nihče zmenil zanje in tistim, kateri radi komandirajo, je ostal pot do občinskih sedežev neoviran. V tretjem razredu, v katerem volijo najmanjši davkoplačevalci, obrtniki, kajzarji itd. je nekaj čez 300 volilcev. V tem razredu sta Kecelj z denarjem, katerega je tukajšnji davkarski kontrolor Lilek po bajtah nosil, in žuganjem, dekan Križaj s svojo duhovno oblastjo obdelovala možakarje po bajtah, da so prišli na volišče. Od take baže volilcev je bilo 40 za kandidate stare klerikalno-liberalne (se ne čudite!) stranke in izvoljeni so v tem razredu dekan, njegova dva ministranta, in še dva druga, ki rada kimata. V drugem razredu je 53 volilcev in izmed teh je prišlo 18 volilcev, kateri so se tudi o možeh zedinili, katerih popred nijso nikdar marali; samostojni meščani, ki nijso od nikogar odvisni, se v drugem razredu nijso hoteli več volitve udeleževati, ker jim je bilo zoperno obnašanje komisarja in tistih ljudi, kateri morajo plesati, kakor njihov gospod Kecelj gode. Prvi razred pa je zbirališče uradnikov in penzionistov, ljudi ki sicer od ljudskega dela živijo, pa skoraj brez izjeme proti narodu delajo, med katerim živijo.

Pri teh volitvah je prišla v občinski zastop zopet stara garda kimavcev, od katerih ne bode skoro nobeden pogledal v občinsko vredovanje; vsako leto bo ena in pol seje.

Če bi hotel kdo trditi, da je pri dovršenih volitvah zmagala tako imenovana nemškutarska stranka, motil bi se. Ta stranka ne obsega toliko udov, da bi iz njih mogla sestaviti celi občinski zastop. Odbor bode imel, komaj ko bode župan izvoljen, narodno večino, ali ta večina je taka, da si ne upa oponirati. A in b sta cirkmestra, c in d sta Kecelju dolžna, peti dela v cerkve monštrance in drugo ropotijo in se boji, da bi dela ne zgubil itd., servilizem, kateri je pri ljudeh narodna lastnost, kateri nijso dosti

podučeni, ki mislijo da znajo že zadosti, ako smejo kože strojiti ali kopita nabijati.

Izvoljen je tudi med drugimi naš okrajni glavar. Akoravno pripoznamo, da je dobro, da je v zastopu kateri inteligenten človek, vendar si ne moremo razjasniti protislovja, gospod in sluga ob enem, bolj popularno povedano. Občinski urad je okrajnemu podložen in če g. Klančič kot občinski odbornik kako vlogo napravi na okrajno glavarstvo, jo zopet kot okrajni glavar reši. V odboru je tudi tukajšnji davkar Furlan, stiskav mož, ki posojuje kmetom denar po 12°/_o, zarad česar je dobil od više davkarske oblasti zaslužen dolg nos. Da bi pa naš občinski zastop ne zgrešil nebeškega kraljestva, ima v svoji sredi tudi sloboglasnega našega dekana.

Na nerodnosti, ki so se pri volitvi godile, bi najrajše ne oziral se, kajti one žalijo pravno čut v človeku, posebno ako se gode pred očmi in sankcijo okrajnega glavarja, ki ima čuti nad postavno izvršitvijo volitev. Ako je katera žena volila stare županove privržence, je smela glas oddati sama, če je pa bila drugih misli, je morala poslati pooblastenca. Od naših komisarjev pri dozdanih vsakovrstnih volitvah smo tacega postopanja že vajeni, in vemo, da je postava za to dana, da se ne drži, ravno tako tudi občinski zakon, kar se našega zastopa tiče.

Kaj bode naš nov odbor koristnega sklenil ne vemo, in da ne bomo žalili nikogar po krivem, držimo se bibliškega izreka: „Po njihovih delih jih boste spoznali.“

Iz Celjskega okraja 15. jul. [Izv. dop.] Naši posestniki vedno tožijo, da so kazenske postave premalo ostre in da se s hudodelniki zlasti s tatovi premalo ostro ravna. Celjsko okrožno sodišče tudi v resnici pravi, da so se hudodelstva zoper varnost premoženja leta 1872 pomnožila. Da bi se temu pomnoženju hudodelstev v bran postavilo svetuje in nalaga okrajno glavarstvo županstvu dolžnost, naj oni policijsko službo na tanko spolnujejo in naj v ta namen zadostno število pripravnih služabnikov v službo vzamejo. To ukazuje c. kr. glavarstvo ne glede na to, da so občine že tako s stroški preobložene. Tudi bi v tem slučaju orožniki ne imeli nobenega pravega kozla več. Pa s tem je gotovo vsak pravicoljubni zadovoljen ako se hudodelnikom na pete stopa. Toda pogledjmo kaj se na drugi strani godi.

nega mislil. — Vi ste kralj prijatelj, reče mi gospá Mauserre-ova pri prvem tête-à-tête-u. Nijsem si mogla odpustiti, da sem zanetila razpor med svojim soprogom in njegovimi otroci. Vi ste mojej vesti dali mir nazaj. —

Da bi se mi izkazala hvaležno, dá mi najlepšo sobo svojega prekrasnega gradu; razgled iz nje je bil diven. Gospod Mauserre je dal popraviti star, na pol razdejan stolp, ki je bil na konci vrta, in prvo nadstropje pretvoriti v atelier, okinčan s pano-plijami, in z lepimi ovesami starinskih rakev. Godilo se mi je v Charmilles-u, kakor petelinu v kozolci.

Toda imeli smo med soboj kalilec radosti. Lulu, s ponosnimi, kakor orglje črnimi očmi, bila je včasih kakor zdivjan konj, pravi vražec. Kadar so jo prijele njene sitnosti, postala je ošabna, jezna, kruta, da bi vam zagnala v glavo, kar bi dobila v roke. Odgojala se je nedostojno. Gospa Mauserre

jo je dosta karala, jej žugala, a dosegla ničesa. Rekla jej je: Lulu, ako ubiješ še eno okno bodeš klečala. Lulu ubije še tri okna, a klečati jej nij treba. Ako so jo hoteli kazniti, jemaje jej igrače, napala jo je zopet besnost, za katero je pala v omotico, da je bila mati vsa obupna. Gospá d' Arci bila je preveč olikana, da bi harmonirala s tako slabostjo; a ravno ta olika jej je zapovedovala, naj molči, ter se ne meša v zadeve drugih. Gospá, ako bodem imel kedaj kaj otrok, ne bodem jim vedno s šibo žugal; a kadar jo bodo zaslužili, bog jim jo blagoslovi, ne bodem je hranil. Obetati, pa ne mahnuti, — to ne velja nič.

Gospod Mauserre je videl, kako je Lulu potrebna odgoje. Zato se zelo ustraši, ko mu to vest prinesem iz Geneve. Hotel je uže sam iti v Pariz iskat guvernante; a jaz dobim od Harrisa ta-le list:

„Drági moj! veseli me, da imaš toliko

zaupanje v mene. Vzburil sem se pri igri, pa mislim, da sem našel srako na gnjezdu. To je čarovna, zelo zmožna oseba, ki jo moreš z lahko vestjó priporočiti. Ker si mi dal polnomočje, sklenil sem kup za gospoda Mauserre-a. Moja pokrovljenka odide jutri s popoldanšnjim vlakom; prosi svoje prijatelje, naj jej pošljejo voz do Ambérieu-a naproti, kjer dojde ob šestih zvečer. Ne zahvaluj se mi. Saj veš, da Ti vse rad storim.

Tvoj stari Harris.

Ta nepričakovani list me spravi v veliko zadrego. Amerikancu, ki se dolgočasi, je res vse mogoče; bal sem se, da je nasiljena učiteljica kaka zapeljana deklica, ali pa valjda on sam, ki je rad žrtvoval brke, da bi le koga prekanil. Žal mi je bilo, da ga nijsem podučil o pravem položaji gospé Mauserre-ove; tresel sem se, da bi se ne videla v njegovem šaljenji razžaljiva nakana. K nesreči mi je njegov list došel proti poldnevi,

Znano nam je županstvo v necem trgu, katero je pred enim letom ujelo dva potepuha tatova, katera sta ukradene reči prodajala. Sodnik, katerega ima občinstvo zaradi nezmožnosti v slovenščini za nesposobnega, je tatova izpustil, ker sta rekla, da jima je reči sestra dala. Županstvo se je pritožilo zaradi tega ker sodnik nij storil svoje službe, toda baje v tej zadevi nij dobilo odloka. Nasproti se je pa pripetilo sledeče: Pred kratkim časom je zasačilo taisto županstvo dečka kateri je ukradel žepno uro vredno kakih 20 gold. in jo je potem svojemu očetu dal. Sodnik nij niti očeta niti sina kaznoval. Tako sodniško postopanje daje tatovom pogum. Kaj bo pomagalo še toliko stražnikov, ako sodniki ne bodo svoje dolžnosti storili. Ko je omenjeni dečko pri sodišči izpuščen bil in je s svojo materjo šel domov, ga je ta javno karala, zakaj da je povedal, da je uro ukradel. Tako se godi pri nas v razdraženost poštenih ljudi in v spodbujanje tatovom. Kedaj se bo ta žalostni stan zboljšal?! To podamo v preudarek vsem kateri imajo dolžnost tudi za občni blagor skrbeti.

Iz spodnje Poljskave na slovenskem Štajerskem 13. jul. [Izv. dop.] Stanovci našega kraja so v vednih strahéh zavoljo tatov in roparjev, ki se od dneva do dneva množe. Po noči od 11. do 12. t. m. je prišla četa 10 do 12 roparjev v neko krčmo v Požegu. Roparji so udrli v klet in so potem ko so se napili, vino izteči pustili. Drugi so skrbeli tudi za pečenko in ukrali nekaj kokoši. Na nekega tesarja, ki je na pomoč klical, strelil je eden roparjev iz pistole, ki je bila z malimi žreblji nabita. Ranjeni tesar je bil prenesen v bolnišnico v Maribor.

Ko so roparji to junaštvo izvršili, šli so proti zgornji Poljskavi in so tam skušali ulomiti v štacuno trgovca g. Pajka, ki leži sredi vasi. Že so bili polovico železnih vrat strli, ko so se ljudje zbudili in vpiti začeli. Mlada pogumna žena trgovčeva je šla sredi mimo roparjev do hiše županove, vzbudila župana Pivca, a med tem so roparji ubegnili, ko so poprej še vdovo Stern nekoliko s strelom osmodili na obrazu. Tudi pri peku Berlingeru je nekaj roparjev v hišo utrlo, a pogumen gospodar jih je prepodil.

Iz gornje Poljskave se je četa roparjev vlekla po veliki cesti proti slov. Bistrici. Pri krčmarji vulgo Luka so napali na vozu spečega hrvatskega voznika, a nijso našli nje-

neznanka pa bi imela nastopiti pot dve uri pozneje; nemogoče si je bilo dakle pomagati. Sklenil sem, da povém vse gospodu Mau-serre-u. Smijal se mi je.

Prosto vašemu prijatelju, mi pravi, zabavati se na naše stroške. Ako nam pošlje kako vetrnico, vedeli jo bomo sprejeti. A če je poštna oseba, hiti govoriti gospa Mau-serre-ova, glejmo, da jo sprejmemo priznatno, in da je ne žalimo z impertinentnimi vprašanji in pogledi.

Ah, moja ljuba, si li ti uže žalila koga? povzame on. Tebi bi se zdel zlodej dober, ko bi le toliko pameten bil, da bi te obiskal s predrtimi komolci. Toliko ti povém, naj bo vetrnica ali ne, ti jo objameš, predno jo povprašaš za imé. Jaz verujem nagonu otrok: Lulu nam pové, s kom imamo opraviti; po njenem mnenji čem ravnati svoje.

(Dalje prih.)

govega denarja ki ga je imel v vreči pri ovsu. Najbolj se jim je posrečil napad na neko hišo v Klopcah, kjer so dosta obleke in poldrugi cent špeha vzeli. Gospodinjjo je eden roparjev mahnil s sekiro po obrazu in jo tako teško ranil, da so jo v Maribor v bolnišnico odpeljali.

V Klopcah je izginil sled teh roparjev. Prebivalstvo je razkačeno zavoljo nemarnosti občinske gosposke v zgornji Polskavi, ker bi bilo lahko roparje prijeti in vsaj nekaj jih zapreti, a se je še le vsled ukaza preiskovalne sodnije sloveno - bistriške stoprv drugi dan poslala straža roparjev iskat, to se ve, zastonj. Misli se, da so roparji fantje iz sosednjega ptujskega polja, a po načinu kakor postopajo, je bolj misliti da je ciganska četa katero vodijo domači lupeži. Proti našim razmeram so še ogerske puste izgled reda. Ravno izvem, da je bil po noči od nedelje na ponedeljek nek mož iz Lejtersberga v najbližji okolici Maribora roparsko napaden, in je pri tej priliki dobil dva nevarna zabodaja z nožem v vrat in na pleča.

Domače stvari.

— („Zora“) V 14. številki „Zore“ se nahaja: Frančiška z Rimini. — Paganini sp. J. Pajk. — Blaženka. Novela. — Dalmacija, cvet književnosti hrvatske 15. do 18. veka. — V noternjoj Srbiji. — Pristavek k jugoslovanski ornamentiki. Glinski. — Drobnost. — Priložena je 7. števec „Vestnika“: Jurij Washington. — O senji ali Lukianovo življenje. — Ptuj, peč in tuj. O. Caf. — Narodne priče, navade, stare vere. M. Valjavec. — Brati, četeti, šteti, čitati. R. B. — Drobnost. — Književni vestnik. J. P.

— („Krah.“) V svoji zlobnosti „Novice“ na konci poročila o občnem zboru „narodne tiskarne“ govore o „krah“, ki je toliko denarnih zavodov uničil, ki so trdnije stali, nego „Narodova“ tiskarna in ki bi se utegnil pri njej ponavljati. Naj si gospôda Bleiweis-Costá ne beli glavo za delničarje „Narodne tiskarne“, naj raji skrbi, da „krah“ ne bode prekmalu zadell njune „familienbank-Slovenije“, od katere delničarji še denes nemajo niti kosmate bilance v rokah. Hic Rhodus, hic salta. Nemec pravi: „Im hause des gehängten soll man nicht vom strick reden!“

— (Akcije banke „Slovenije“) se prodajajo zdaj po 80 gld. Ako pa kdo, ki ima akcije „narodne tiskarne“ hoče zameniti jih z akcijami „Slovenije“ dobi dopolnilno plačo na akcije „Slovenije“ po 68 gld. — Ker je tu 12 gld. profita in ker je na akcijah „Slovenije“ še po vrhu božji blagoslov „pravne“ in Costove stranke, bodo gotovo oni gg. to ponudbo brž prijeli, kateri tako perfidno v „Novicah“ in v „Gospodarji“ na narodno tiskarno zabavljajo. Kdor želi, izve več pri opravištvu „Slov. Naroda“.

— (Za okrajnega šolskega nadzornika) v litijskem okraji je imenovan J. Epih, učitelj v Ljubljani — Nemec. Je-li to pravičnost!

— (Strašna nesreča.) Iz Postojne se nam 17. julija piše: Tukajšnji dimnikar Jan. Dolenc je navadno tujce spremljal v postojnsko jamo. 15. t. m. pridejo trije Francozi, dva gospoda in ena gospa in žele si jamo ogledati. Dolenc jih vodi in še eden njegovih tovarišev. V Magdalenski jami malo

postoje in Dolenc hoče tuji gospodi vloviti človeško ribico (proteus), katera se kot znano v postojnski jami nahaja. Vrže trnik v globočino, sam pa se nagne čez rob skalovja. V tem se mu noga spodrsne in Dolenc pade v prepad po strmem in ostrem skalovji. Luč, katero je imel v rokah, ugasne in tujci so v temi stali v jami. Slišalo se je malo časa stokanje nesrečneža, ki je ves pobit ležal med skalovjem, pa kmalu omolkne; bil je mrtev. Drugi vodnik je v tem hitel iz jame, da pripelje ljudi na pomoč, ki so z velikim trudom mrtvo truplo vzdignili iz globočine in spravili na dan. Nesrečnež je zapustil četrto otrok. Francozi so pred odhodom ubogim sirotam 100 gold. darovali.

— (Iz Svetinj) pri Ormuži na slovenskem Štajerskem se nam piše 16. julija: Denes ob 1/2 11ih je bil tukaj hud vihar z dežjem tudi toča se nam je pokazala pa škode nij naredila. Žito je večidel požeto, pa nij tako slabo kakor smo mislili pomladi. V vinskih goricaх prav dobro kaže, sadje je že debelo in popolnem zdravo, če ravno vreme o času cvetja nij bilo ugodno. Sadja je prav malo. Vidi se tu pa tam kaka sliva. Jabelk, hrušk in orehov pa še skoro nič ne bode.

— (Toča) je 15. t. m. močno pobila na Vinici in Ivancu prek Drave na Hrvatskem in nekoliko okolo Ormuža na Štajerskem.

— (Strela) je 15. t. m. udarila v tri poslopja v ljutomerski okolici. V hišo kmeta Slaviča na Grabah udarila je celo dvakrat, ko je hiša že v plamenu bila, je strela v drugič vanjo švignila. — V Borecih je udarila v kovačnico in pri Jeruzalemu v vinčarijo g. Sveti-ja. Vsa poslopja, od strele zadeta, so pogorela, druge nesreče se vendar nij pripetilo.

— (Berači in cigani.) Iz ptujskega okraja na slovenskem Štajerskem se nam piše: Pri nas se še zmirom dosta beračev in potepuhov klati, ki delajo mnogo neugodnosti posebno tistim, ki ob cestah stanujejo. Berač pride in že od daleč prav glasno moli, obeta, kako bode molil za vse pokojne, samo da nekoliko krajcarjev dobi, kar ima za žganje. Ko bi vendar vse občine za svoje ubožce skrbele, da ne bi toliko sitnosti delali ti ljudje. Znani so slovenskim kmetom tudi tisti, kateri, kadar pridejo, govoré: „armer rajzender“. Takim potepuhom bi najboljšje bile prisilne delalnice; naj bi delal prav čvrsto, malo jedel, a nekoliko krajcarjev plače dobil. Tisto velja tudi o ciganih. Ako tudi se jim prepoveduje beračiti, in se pošiljajo na Oggersko, vendar vse nič ne pomaga, ker po drugi strani nazaj pridejo. A kaj hočejo vaščani storiti, če dosti ciganov pride, ker žandarjev blizu nij? Baš po takih krajih bi dobro bilo, ako bi se jim teška dela nakladala, na pr. ceste napravljati ali kaj takega; ako pa še ciganje fižola in zelja jesti dobijo, gotovo jih v tisti krajveč ne bode.

„Sl. Tednik“.

— (Predobro ravnanje s hudodelniki.) Od Drave se nam piše 12. julija: Kako milostljivo se z razbojniki in tatovi postopa, to je znano. Grdo bi sicer bilo, ko bi se ljudje mučili ali kaj takega, če tudi so hudodelniki; a preveč človekoljubja se jim ne bi smelo skazovati. Tako na primer je pri sveti Barbari v Slovenskih goricaх, sin sicer poštnega krčmarja še pred uzmom (veliko nočjo) kravo ukradel, a zvedelo se

je. Bil je v Ptuj odgnan, a ker se je hitro udal in kravo plačal, bil je med preiskavo izpuščen. A v tem je še dve kravi ukradel. Upati je, da ga zdaj tako naglo ne izpustijo. „Sl. Tednik“.

Razne vesti.

(Pripovedke o perzijskem šahu.)
Ko ravno za trenotek perzijskega šaha nij v burbonski palači, pride tje znana glediška celebriteta pariška, gospodična Blanche d'Antigny, in — terja — takoj videti šaha. Začuden med tem začno slugi z damo prepirati se, kar enega gospoda izmed šahovih privabi, ki se galantno vozu igralke približa. „Gospod“, pravi ona, „jaz sem umetnica in se imenujem Blanche“. „Dobro“ ji seže Perzijan v besedo, „imel sem že čast, Vas videti.“ — „Želim videti šaha.“ — „Moram srčno obžalovati, Nj. veličanstvo se je nekam peljalo.“ — „Tako... pokažite mi vsaj njegovo kapo, da bom videla, ali so dijantanti na nje-govem peresu tako lepi ko moji.“ Perzijan se nasmehlja in je tako galanten ter boječi gospodični zaželjeno kapo pokaže. Ali je bila gdčna. Blanche zadovoljna, o tem nij poročevalec nič mogel zvedeti. Kako malo šah dragocenosti čista, ki se takim damam tako dopadajo, naj kaže to-le: Uradnik, ki dragocenosti varuje, misleč, da mu je kdo prelepi čapljin čop, ki ga je dan poprej šah na kapi imel, ukradel, naznani to svojemu gospodu. „Ne“, odgovori šah, „ti nisi nič zgubil. Jaz sem včeraj imel migréno in ker so me kamni preveč tiščali, sem svoje pokrivalo zamenil.“ Šah je bil tje v en dan svojo kapo preč vrgel in komornik jo je pobral.

Narodno-gospodarske stvari.

— Ugodno vreme dopušča, da se žito lahko žanje in spravja. Po Slovenskem je pšenica še precej dobra, tem slabša je reč; blizu Ljubljane je na nekkih krajih reč tako prazna, da je kmetje niso želi, ampak za slamo pokosili. Zrnje pa je tudi pri pšenici drobno in lahko. Enake pritožbe slišimo iz Ogerskega, Slovaškega, Moravskega in Nižje Avstrije. K sreči krompir povsod dobro kaže; tudi ječmen ima polno klasje. V nekterih krajih je huda suša in zlasti turšica bi potrebovala deža.

— Iz Vipave dobimo žalostno poročilo, da se v vinogradih kaže trsna bolezen ter da se je bati hude škode zlasti pri belem grozdju, črno pa lepo kaže.

— V Bledu na Gorenjskem bode v nedeljo 20. julija ob 4. uri popoldne pri županu g. Anton Vesteru kmetijski shod. G. profesor Povše iz Gorice bode govoril o kmetijskih stvarih, gospod doktor Razlag iz Ljubljane pa o čeloboreji. „Sl. Tednik“.

— V Sisku sta dva trgovca, Gliederer in A. Vučkovič, ustavila plačila. Denarna kriza torej vse večje kroge dela.

Opomenica.

Konkurzi: Na učiteljski v Ljubljani začetkom prihodnjega šolskega leta mesto glavnega učitelja za nemško, odgojni in podučevalni nauk, mogoče za nemško in slovensko, do 10. avg., pri c. kr. deželnem šolskem svetu za Kranjsko. — Na dekliskem učiteljski v Ljubljani pričetkom prih. šolsk. leta mesto glavnega učitelja za risanje s prosto roko in matematiko in mesto učiteljice na vadnici, do 10. avg. — Učiteljske službe pri sv. Vidu poleg Brda in Kraksen in v Mengšu in Moravčah podučiteljske službe, do 6. avg. pri okr. šolsk. svetu v Kamniku. — Na drugi mestni ljudski šoli v Ljubljani, tri učiteljske mesta s 600 gl. in kvinkvenalnimi prikladami, in ako bode kateri mestnih podučiteljev prišel na višje mesto, tudi služba podučitelja s 480 gl. in kvink. prikl., do konca avg. pri okr. šolskem svetu za mestni okraj Ljubljana. — V okraj tržaške telegrafske direkcije mesta telegrafskih asistentov: v Trstu dve, v Pulji eno in v Paznu eno, po 600 gl., v 4. tednih.

Umrli v Ljubljani

od 11. do 14. julija.

Frid. Jenko, otrok obrt. uradnika, 14 dni, na slabosti. — Marija Stibernik, zemljaška soproga,

72 l., na čevnem vnetji. — Ana Kosec, tesarsk otrok, 2 l., na atrofiji. — Janez Brezelnik, sadjarsk otrok, 2 l., na raztopljenji krvi. — Marija Hatingar, opravilniška soproga, 38 l., na pljuč. tuberk. — Magd. Pink, fabriška delavka, 39 l., na krvotoku. — Ign. Jurman, delavsk otrok, 3 l., na kozéh.

Tuji.

16. in 17. julija.

Evropa: Ziegler s sinom, Frusovin, Fendel z gospo iz Trsta. — Keiler s sestro iz Reke. — Pogacnik iz Cirknice. — Ries, Zinner, Lacl, Merkl iz Dunaja.

Pri Elefantu: Eisenhut iz Karlova. — Stupica iz Pornore. — Spental iz Kranja. — Kitel iz Augsburga. — Dr. Pipic, Prashina Luiza s hčerjo, Frizzi, Dr. Willisč, Dragovina z gospo, Duco grofica z rodbino in družino iz Trsta. — Morin iz Pulja. — Petkovič iz Ruskega. — Polancer z gospo iz Merkopolja. — Paveš z gospo iz Zadra.

Pri Maliči: Kropf, Reinhard iz Dunaja. — Horvic iz Berolina. — Miller — Schönau. — Gutman z gospo iz Dunaja. — Rodiga G. A. z družino iz Trsta.

Pri Zamorci: Fector iz Berolina. — Garzaroli, Rosinger iz Trsta. — Tertnik iz Gradca.

Dunajska bors 18. julija.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	68	gld.	30	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	"	30	"
1860 drž. posojilo	101	"	75	"
Akcije narodne banke	982	"	—	"
Kreditne akcije	223	"	50	"
London	111	"	15	"
Napol.	8	"	87	"
C. k. cekini	—	"	—	"
Srebro	108	"	75	"

VABILO.

V mojem zavodu začne se 1. avgusta l. l. nov tečaj

za krojno risanje in prirezovanje.

Gospé, ki se hočejo tega temeljito naučiti, so prijazno vabljeni.

Gospé iz dežele dobijo, če jim je ugodno, tudi stanovanje in hrano. (188—1)

S spoštovanjem

Ana M. Pož,

v Mariboru, v gospodskih ulicah 120.

Kilovim

je celó neškodljivo zdraveče mazilo za kilove od G. Sturzeneggerja v Herisan, (Švicarsko), nepričakovano zdravilo. Cena za lonček 3 gl. 20 kr. a. v. Pred ponarejanjem, ki na prevaro občinstva meri, se resno svari; nobena razločba ne more moje skrivnosti razodeti. Spričevala in zahvalna pisma popolnem ozdravljenjih se tukaj ne navedejo, ker se taisti v poduku za rabo mnogobrojno nahajajo. Prodaja jo G. Sturzenegger sam, in sledeče zaloge: v Gradci Viktor Grablovitz, lekarnica „zum Mohren“, na Dunaji Jos. Weiss, lekarnica „zum Mohren“. (177—2)

Najprejše zdrebanje dne 24. in 25. julija 1873. **Zdaj cvete sreča v vinogradu!** **Vabilo na poskus v sreči.** Največi dobiček v naj-srečnejšem slučaju 150.000 pruskih talarjev.

Načrt najnovejšega, od visoke deželne vlade dovoljenega in garantovanega denarnega zdrebanja je ravnokar izšel, po katerem ima taisto pri 81.000 srečkah, 42.000 dobitkov, ki v zneskih od 12 talarjev do event. 150.000 talarjev prusk. kurant v času najbližnjih 6 mesecev na odločbo pridejo in znamenito skupno svoto

Dveh milijonov 746.000 talarjev prus. kurant

znašajo.

To zdrebanje je v 6 razredov razdeljeno, v katerih je po višavi vloge, največi glavni dobiček znamenito propesijo dobi; tako n. pr. znaša taisti v 1. razredu 4000 talarjev, v 2. razredu 6000 talarjev, v 3. razredu 8000 talarjev, v 4. razredu 10.000 talarjev, v 5. razredu 12.000 talarjev in doseže v 6. in glavnem razredu čudno visočino 100.000 talarjev; da, v najsrečnejšem slučaju celo 150.000 talarjev. Posebna razdelitev 42.000 dobitkov je iz originalnega načrta, ki se zastoni dobi, razvidna.

Načrta cena originalnih srečk je za vseli 6 razredov s poštnino in stroški za dobitne zapisnike vred 72 goldinarjev b. n. za celo srečko, 36 goldinarjev b. n. za pol srečke, 18 goldinarjev b. n. za črt srečke, 9 goldinarjev b. n. za osmino srečke.

Nasproti znamenite obilnosti dobitkov, izvrstni garanciji, katera se za zvesto poslovanje v vsakem 15. paragrafov načrtnih določb deležnikom daje, je cena srečk resnično nepomenljiva in ker je moji glavni biri, kakor še nedavno pri poslednjem denarnem zdrebanju tako tudi že od nekdanj, sreča naklonena in sem posebno v Avstrijo največi dobitne svote pošiljal, pričakujem v bližnjem času mnogobrojna naročila, zaradi česar vsakega, kateri želi od tega solidnega denarno-dobitnega zdrebanja po mojem posredstvu originalno srečko dobiti, na njegovo korist prosim, da me k temu, s pošiljavo primerne kupnega zneska v gotovem denarju ali po nakazanju v Hamburg, naglo pooblasti.

Naročene srečke se vsak dan po prejemu naročila s prvo pošto s priloženim originalnim načrtom razpošljejo, ravno tako dobé deležniki vsak čas ročno poročilo o izidu dobitnih vzdigateg po uradnih zapisnikih dobitkov, in v slučaju velikega dobitka na zahtevanje telegrafsko naznailo.

Naj se obrne z naročili tem prej zanesljivo do:

Bankirja Isaac Weinberg in Hamburg.

(178—3)

Na prodaj

je v Novem mestu na Dolenjskem enonadstropna hiša prav blizu glavnega trga, in na prijaznem kraju. Sob ima 5, 2 kleti, 2 kuhinji, 1 izbico, 2 svinjaka, 1 shrambo za drva in prijeten vrtec. Pripravna je ta hiša posebno za krčmarja. (183—3)

Naslov prodajalca se izve pri

Opravništru „Slov. Naroda“.

Vino na prodaj.

Podpisani ima 600 veder belega in rudečega vina na prodaj, ki se dobi skupaj od 5 veder naprej. (180—3)

V Brežicah 11. julija 1873.

Jožef Karel Krajlič.

Vsled spričevala gospoda profesorja Op-polcer-ja, rector magnif. in profesor na c. k. kliniki na Dunaji, je

Anatherinova ustna voda

od dr. J. G. Popp-a, c. k. dvornega zdrav-nika za zobe na Dunaji, v mestu, Bogner-gasse Nr. 2, najsposobniše sredstvo za ohranjenje zobov

in taisto tudi on, kakor mnogo drugih zdrav-nikov zoper

zobne in ustne bolezni čestokrat zapisuje.

Cena 1 gld. 40 kr. a. v. sklenica.

Dr. J. G. Popp-a

rastlinski zobni prah,

snaži zobe tako, da po njegovi vsakdanji rabi se ne odpravi samo navadno tako nadležen zobni kamen, nego tudi glazura zobov vedno bolj bela in nežna postaja.

Cena za škaflico 63 kr. a. v.

Zaloga: (74—2)

v Ljubljani pri Petričič in Pirker-ji — Jos. Karinger-ji — A. Krisper-ji — Eduard Mahru — Fer. Melh. Schmittu — E. Birschtz-u, lekarji, — v Kranji pri L. Krisper-ji — Seb. Schaunig-u, lekarji, — v Plibergu pri Herbst-u, lekarji, — v Varaždinu pri Halter-ji, lekarji, — v Rudolfovem pri Dr. Rizzoli-ji, lekarji — Josef Bergman-u, — v Krškem pri Fed. Bömes-u, lek., — v Kamniku pri Jahn-u, lekarji, v Gorici pri Pontoni-ji, lekarji — J. Keller-ji, — v Wartenberg-u pri F. Gadler-ji, — v Vipavi pri Anton. Depe-ri-u, lek., — Postojni pri Kupferschmidt-u lekarji, — v Škofljoki pri C. Fabiani-ji, le- karji, — v Kočevju pri J. Braune-tu, lekarji, — v Idriji, c. k. rudarska lekarnica, — v Litiji pri K. Mühlwenzel-ji, lekarji, — v Ra- doljci pri Zalokar-jevi vdovi.